

Ruin finns: så att denne Runsten väl hört till nämnda kyrka eller dess kyrkogård. 2. Runsten (förmodl. nedre hälften af 1.), en 15, 16 tum lång och hög på kant; sittande derstädes till höger om den förre i källarhörnet.» Kort därefter har stenen blivit utbruten ur källarmuren. År 1869 skriver Dybeck: »När jag för flere år sedan först granskade och afritade denne runsten, var han inmurad i en låg, mörk och af jord till hälften fylld källare i tomten der S:t Lars' kyrkruin är. Nedersta delen var dold inuti muren. Sedan dess är han utbruten ur källarmuren och ligger nu i nyssnämnde trädgård [d. v. s. den trädgård där U 388 fanns], der han, behörigen hopnitad, kommer att resas.» I en not tillägges: »Förtjensten af denne och andre runstenars tillvaratagande i Sigtuna tillkommer herr Lehman med fru.» — År 1876 var stenen (enligt UFT) rest bredvid U 388 i herr C. P. Lehmanns trädgård. Sedermera fördes den till S:t Pers ruin, där den upprestes i ett hörn av tornet. År 1941 flyttades den till Stadsparken, lagades och uppställdes 5 m. NÖ om S:t Lars' ruin.

Grå granit. Höjd 1,79 m., bredd (nedtill) 0,59 m. Ytan är ganska skrovlig. Ristningen är på h. sidan svårt skadad, redan på de äldsta avbildningarna; en del av inskriften har därigenom gått förlorad. I de partier, som äro bevarade, är ristningen tydlig, och den har från början varit djupt huggen.

Inskrift:

kilauh · auk · usi · þau · litu · raisa . . . þina · e - tr - - - a sun arna

5 10 15 20 25 30 35 40

Gillaug ok usi þau letu raisa [stein] þenna æ[f]tir - a, sun Arna.

»Gillög och usi de läto resa denna sten efter ---, Arnes son.»

Till läsningen: Icke stungna äro 1 **k**, 17 **i**. Däremot är 29 **e** tydligt stunget. Framför 1 **k** finnes nu intet sk, men ytan är här skadad. Av runan 30 finnes intet i behåll. I 31 **t** saknas h. bst, liksom övre delen av 32 **r**. Därefter finnas spår av sannolikt 4 runor. Av 37 **a** finnes endast bst kvar. Följande tre runor 38—40 **sun** äro skadade i toppen. Intet sk efter 40 **n** och efter 44 **a**.

På Dybecks första teckning och på P. A. Säves saknas nedersta delen av inskriften, som var inmurad i väggen, med runorna 1—7 och 35—44. — Brate: Av namnet r. 33—37 »finnas blott obetydliga rester». R. 33 har varit **s**, »då skadans gräns utvisar loppet av nedre stafven och mellanstreckket.» Av r. 36 kan hst spåras »och därjämte öfre ringen af **b** eller **r**». R. 37 »torde ha varit **a** och icke **k**».

Om namnet *Gillaug* se Sö 205. Mansnamnet *Arni* förekommer även L 33 Låddersta, Kalmar sn, L 206 Fålebro, Danmarks sn, och Sö 97. Av pronomenet *þau* framgår, att 10—12 **usi** måste vara ett mansnamn. Det kan f. n. icke med någon säkerhet identifieras. Naturligtvis kan man även läsa **kusi**, såsom redan Stephens påpekat, med **k** hämtat från slutet av föregående ord. Jfr **kus** ovan U 380.

Eftersom kvinnonamnet är ställt främst, avser *Gillaug ok usi* sannolikt moder och son. De ha troligen låtit resa stenen till minne av en son till *Gillaug*. Dennes namn är förstört, men han var son till Arne. Denne torde sålunda ha varit Gillögs man och fader till **usi**.

390. Sigtuna. Nu i Stadsparken.

Pl. 49.

Litteratur: D 2:197. R. Dybeck, Svenska runurkunder 2 (1857), s. 18 (nr 71); P. A. Säve, Berättelse 1863 (ATA); H. Hildebrand, P. M. angående en skadad runsten i Sigtuna ^{16/8} 1869 (ATA); VHAAkad:s protokoll 1869 § 195, 281, 336; P. J. Lindal, Forskningar i Sigtuna-ängden hösten 1875 (ATA); UFT h. 5 (1876), s. 58; E. Brate, Anteckningar 1896 (ATA); O. Juel, Sigtunas runstenar (i: UFT h. 26, 1908), s. 6; E. Floderus, Sigtuna (1941), s. 44.

Äldre avbildningar: Dybeck (D 8:o nr 71 och D 2:197); Brate foto 1896 (ATA); Juel foto a. a. fig. 16.

Även denna runsten blev först känd genom Dybeck 1857: »Detta Runstensstycke af gråsten har i urminnes tider legat såsom trappsten till Gården N:r 21 vid Sigtuna Storgata, omkring 30 famnar vester ut från föregående» [d. v. s. från D 8:o n:r 70 = U 388]. P. A. Säve meddelar 1863: »Runsten, 3 aln. lång, 1:17 bredast o. 9 tum tjock, vid Storgatan framför Kakelugnsmakare-Enkan Erikssons hus-port.» Av handlingar från år 1869 i ATA framgår, att stenen »för lång tid tillbaka legat med runskriften uppåt, som trappsten framför stenkärllstillverkaren Carl Hedéns hus». Detta hus revs år 1865, »hvarefter stenen flyttats till olika ställen, senast för två år sedan till en Hedéns angränsande ödetomt, der den, vid grundläggning för en ny byggnad nyligen blifvit kullstjelt och slutligen sönderslagen i fem stycken, samt allt sedan fråga om undersökning blifvit väckt bitarne, utom 2:ne som förkommit, blifvit af Hedén bortförda, hopsatta och uppresta mot en bergvägg under klockstapeln». De två stycken som förkommit, saknade ristning. År 1869 skriver Dybeck: »Denne i tre delar nu sprängde, ofullständiga runsten låg för 18 år sedan såsom trappsten till ett hus vid Storgatan och vardt sistlidne sommar rest mot södra väggen af Klockberget.» I *UFT* 1876 meddelas, att stenen »låg för ett par årtionden tillbaka såsom trappsten i hr K. Hedéns gård». År 1941 flyttades den ett stycke österut i Stadsparken, lagades och restes i planteringen nära S:t Lars' ruin, 25 m. N om Prästgatan och 15 m. Ö om ruinen.

Ljusgrå granit, med slät vacker yta. Höjd 1,56 m., bredd 1,10 m. Ristningen är mycket sliten genom långvarigt trampande och därför ganska grund, dock fullt tydlig. Toppstycket är förlorat, liksom v. delen av stenen. Inskriften är därför ganska fragmentarisk.

Inskrift:

× sua[i] . . . × auk × frau × tis + at × ulf × bona × sin × kup × h . . . ans +

Swæi[nn]...ok Frøydis at Ulf, bon[d]a sinn. Guð h[ialpi and h]ans.

»Sven... och Frödis efter Ulv, sin make. Gud hjälpe hans ande.»

Till läsningen: Ingen stungen runa förekommer. Efter 22 n saknas en runa. — Dybeck, Brate och v. Friesen (hos Juel) uppgö som fjärde runa i; den tycks numera vara bortnött.

U 390 är utförd av en skicklig ristare, densamme som har huggit U 127, 164, 167, 212 m. fl., d. v. s. mästaren Fot.

U 390 lämnar det enda kända östnordiska exemplet på kvinnonamnet *Frøydís*. Även i västnordiska källor finns ett enda belägg: *Freydís* var namnet på Erik den rödes dotter. Jfr om namn på *Frøy*- E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 75.

Inskriften har tydligen meddelat, att Sven (kanske tillsammans med en eller flera bröder) har låtit resa stenen till minne av sin fader och Frödis efter Ulv, sin make.

391. Sigtuna, vid Prästgatan, Villa Karlsro.

Pl. 50.

Litteratur: O. Juel, *Sigtunas runstenar* (i: UFT h. 26, 1908), s. 9; O. v. Friesen, *Ur Sigtunas äldsta historia* (i: UFT h. 26, 1908), s. 13 f., i UFT h. 31 (1916), s. 279 f., h. 32 (1917), s. 365 f., *Upplands runstenar* (1913), s. 66; E. Brate, *Anteckningar 1915 (ATA)*, i UFT h. 31 (1916), s. 277 f., h. 32 (1917), s. 362 f., *Sverges runinskrifter* (1922), s. 127, *Svenska runristare* (1925), s. 70; T. J. Arne i UFT h. 32 (1917), s. 364 f.; E. Floderus, *Sigtuna* (1941), s. 45, 91.

Äldre avbildningar: C. M. Bolm, teckning ²⁷/₉ 81 (ATA); O. Juel foto (UFT h. 26, 1908, fig. 17); O. v. Friesen foto 1908 (UFT h. 26, 1908, fig. 3); Brate foto 1915 (UFT h. 31, 1916, pl. III).

Ristningen finnes på ett jordfast stenblock, som ligger i sluttningen nedanför Klockberget, i trädgården till Villa Karlsro på norra sidan av Prästgatan, kvarteret S:t Nicolai, 19 m. N om